

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA

Miesięcznie w ekspedycji	2,20 zł.
Z odnośnieniem i w agencjach	2,30 „
Na pocztę, już z odnośnieniem	2,54 „
Kwartalnie w ekspedycji	6,60 „
Na pocztę, już z odnośnieniem	7,62 „

Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części kwoty abonamentowej.

OGŁOSZENIA :

na 4 stronie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 10 gr., na 3 str. 25 gr., na 2 str. 50 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w gułdach. Tłumaczenia i ogł. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowego ogłoszenia się nie gwarantuje.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Piątek: Schd. Małgorzata kr. wd.
Sobota: Schd. Barnabata, ap.

CHOJNICE, piątek dnia 10. czerwca 1927 r.

Słońca wschód 3.16, zachód 19.54.
Księżycy wschód 15.31 zach. 1.16.

Odosobnienie Rosji.

Poruszenie, wywołane nagłym zerwaniem stosunków pomiędzy Anglią i so wietami, trwa jeszcze dotychczas, wywołując wszędzie nastroj oczekiwania i napięcia. Sowiety, w dokładnym poczuciu swej bezsilności, przyjęły taktykę traktowania zajścia jako epizodu przemijającego, który raczej Anglii niż Rosji szkodę przyniesie. Faktycznie energiczny krok Anglii znalazł sympatyczny odgłos w całej Europie i zachęcił inne państwa do intensywniejszego tłumienia komunistycznej propagandy. Tylko Niemcy — jakkolwiek z pewnym zażenowaniem, próbują wykorzystać zatarg angielsko-sowiecki na polu ekonomicznym i politycznym. Wypędzona z Londynu rosyjska delegacja handlowa, osiedli się podobno w Berlinie i ma tam organizować wymiany towarowe z Niemcami. Ponieważ jednak kupcy niemieccy porobili już bardzo smutne doświadczenia w swych stosunkach handlowych z sowiecką Rosją, wątpić można, czy usiłowania „Arcosu” przyniosą im większe korzyści. Rosja jest obecnie całkowicie ogolona z go tówki, urodzaj tegoroczny zapowiada się bardzo nieoptymistycznie, niema zatem żadnych widoków, aby kraje eksportujące mogły swoją produkcję zyskownie sprzedawać bolszewi i instytucjom. Eksporterzy musieliby udzielać długoterminowych kredytów, które stanowiłyby dla nich wielkie ryzyko wobec znanej bezceremonialności, z jaką sowiety odnoszą się do swych zobowiązań.

Pod względem politycznym, sowiety odepchnięte z Anglii i wogóle bardzo niechętnie tolerowane na zachodzie, będą oczywiście zmuszone szukać jakiegoś oparcia najpierw w Niemczech, a następnie także gdzieś indziej i chwilowo ich orientacja przybierze taki właśnie kierunek. Nie wynika stąd dla Europy jakaś dalej sięgająca zmiana międzynarodowych stosunków, albowiem polityczne oddziaływanie Rosji jest pod tym względem bez większego znaczenia. Skierowując wszystkie swoje wysiłki ku konspiracyjnie rewolucyjnej propagandzie, wyrzekła się Rosja tem samym wybitniejszego udziału w międzynarodowych kombinacjach; nie może być w tej dziedzinie ani pożądanym partnerem, ani jednoczącym ośrodkiem; stanęła niemal za nawiasami europejskiego systemu. Czy zdoła odbić się na terenie azjatyckim? I to jest wątpliwe, albowiem tam także nie wystarcza akcja propagandowa dla ugruntowania politycznego wpływu. To też w Chinach np. może Rosja niewątpliwie długo jeszcze mieć wewnętrzne stosunki i podniecać pierwotne instynkty mas, zmartwiałych pod wpływem zmaterjalizowanej religijno-filozoficznej doktryny, — ale dawnego przemożnego stanowiska — nie odzyska już nigdy. Każda zaś konsolidacja chińskiego społeczeństwa, jakiegokolwiek formy przybierze — oznaczać musi koniec moskiewskich wpływów.

Ekspansja polityczna Rosji tak silnie odczuwana przed wojną przez wszystkich jej sąsiadów — jest obecnie zahamowana, a nadzieje na wywołanie światowego przewrotu pod egidą sowietów, zawiadły. Czy nabierze zatem nowego waloru ulotne słowo głosnego dyplomaty: la Russie se recueille? Czy ludzie stojący

Finalizacja pożyczki nastąpi w najbliższych dniach.

Warszawa. Ze źródła mlarodajnego, dowiadujemy się w sprawie pożyczki zagranicznej co następuje:

Finalizowanie pożyczki zagranicznej toczy się w szybkim tempie. Gdyby nie przerwa, spowodowana dwudniowymi świętami, być może, iż sprawa pożyczki byłaby już definitywnie załatwiona. Podczas sobotnich pertraktacji ustalono tekst kontraktu pożyczkowego. Suma pożyczki jest już ostatecznie omówiona wynosi ona 60 milionów dolarów z 26-letnim

terminem spłaty. Według uzyskanych źródłowych informacji, rząd nosi się z zamiarem udzielania wydatnej pomocy rolnictwu, przeznaczając dlań odpowiednio wysokie kredyty z uzyskanej pożyczki, kredyty, które wystarczą na wyprowadzenie go z dzisiejszych kłopotów niezależnie od udzielania kredytów inwestycyjnych przemysłowi, średnim i drobnym warsztatom pracy. Finalizacja pożyczki, jest zlanem czynników rządowych, kwestją kilku najbliższych dni.

„Narazie zabierzemy Wielkopolskę i Pomorze”. „O Nadrenji pomówimy później”, pisze Germanja.

Berlin. Organ kanclerski „Germania” zamieszcza na naczelnym miejscu artykuł swego korespondenta paryskiego, który stwierdza, że w obecnej sytuacji politycznej Niemcy nie mogą liczyć na przychylne przyjęcie ich żądań co do ewakuacji Nadrenji. Punkt ciężkości całej polityki europejskiej przenosił się obecnie z zachodu na wschód Europy. Niemcy też na zachodzie nie wiele mogą

obecnie osiągnąć i dlatego powinni w swej polityce zagranicznej zwrócić uwagę na wschód. We Francji wzmaga się coraz bardziej w ostatnim czasie przekonanie, że poważne i trwałe zbliżenie francusko-niemieckie przetrzymać musi najpoważniejsze próby nie w sprawach, rozgrywających się nad Renem, ale w sprawach, związanych ze stosunkami polsko-niemieckimi.

„Wyzwolenie” w opozycji.

Warszawa. W związku z kongresem „Wyzwolenia” rozszły się wieści o przejściu stronnictwa do zdecydowanej opozycji w stosunku do rządu. Zwolnikami opozycji, skierowanej przeciwko

rządowi premiera Piłsudskiego są w pierwszym rzędzie wicemarszałek Woźnicki i poseł Rudziński. Wpływy ministra Miedzińskiego i członków P. O. W. znacznie zmalały.

Oświadczenie komisarza Ligi Narodów w Gdańsku do Rady Ligi w sprawach spornych między Gdańskiem a Polską

Gdańsk. Wysoki komisarz Ligi Narodów w Gdańsku, van Hamel, wystosował do Rady Ligi Narodów memorandum w sprawie praw suwerennych Gdańska na Westerplatte. Van Hamel podkreśla, iż tak Gdańsk jak i Polska zaprottestowały przeciw jego decyzji z dnia 8 kwietnia 1927 roku, i przedstawia następnie jeszcze raz poszczególne punkty sporne

między Gdańskiem a Polską, nie zajmując jednak wobec nich stanowiska. Wreszcie pod koniec proponuje van Hamel, by decyzje jego z 8 kwietnia przyjąć jako podstawę uchwały Rady Ligi Narodów, która by załatwiła wątpliwe sprawy. Poza to gotów jest udzielić Radzie Ligi wszystkich wyjaśnień.

Zatarg w Moskwie o Anglię.

Stalin politykuje, a Trocki chce się bić.

Moskwa. Zatarg pomiędzy opozycją a czynnikami rządzącymi w partii komunistycznej nabiera form coraz ostrzejszych. Próby załagodzenia, podjęte przez tak wpływowego polityka, jak Rykow nie tylko nie dały spodziewanych rezultatów, ale nawet zaostrzyły konflikt. W dniu wczorajszym Trocki ponownie wygłosił przemówienie publiczne, nie zwracając uwagi na udzielone mu „tady” nie za-

biernania głosu. W przemówieniu swoim Trocki określał sytuację międzynarodową Anglii jako niezwykle słabą, od wewnątrz zaś — twierdził — grozi państwu temu coraz większy ferment. W tym stanie rzeczy nonsensem jest — twierdzi Trocki — oportunistyczna polityka, jaką w stosunku do Wielkiej Brytanji prowadzili Stalin i Litwinów.

Zjazd komunistyczny w Berlinie.

Berlin. Zjazd komunistyczny tak zw. czerwonej gwardji, który odbywał się w Berlinie przez dwa dni Zielonych Świąt, miał naogół przebieg spokojny. Tylko w niedzielę, w pobliżu ulicy Poczdamskiej, pochód komunistyczny rzucił się na policjantów i pobliż dotkliwie kilku cywilnych. Oddziały policji położyły

kres bójce. Kilku komunistów zostało aresztowanych. W parku Schillera odbyło się wielkie zgromadzenie, które, zdaniem pism prawicowych, zgromadziło trzynaście kilka tysięcy uczestników, zdaniem pism lewicowych — około 10 000 (Prawdopodobnie było około 50 tys. Red.)

na czele bolszewickiej Rosji są wogóle zdolni do spojzenia w głąb rzeczy, do wydobycia się z więzów ślepej doktryny,

do nawrotu z ślepego zaułka, w który się zapędzili? Wszystkie te pytania mają znaczenie akademickie; przed nami stoi

realny fakt, zepchnięcia Rosji z między narodowej widowni i zdecydowanie ujemnego ustosunkowania się do niej mocarstw zachodnich. Nie jest to bardzo naszą zasługą, ale nie ulega wątpliwości, że następstwem tego faktu jest znaczne podniesienie powagi Polski w oczach Europy. Państwa zachodnie nie tylko coraz żywiej odczuwają konieczność istnienia polskiego państwa, ale rozumieją również coraz lepiej korzyści, płynące z przyjacielskich stosunków z Polską. Przystajemy być obiektem polityki międzynarodowej, a stajemy się czynnikiem, który samodzielnie waży na jej szali, i bez którego szereg międzynarodowych zagadnień nie może być rozwiązany. Umiejętne wyzyskanie tej niezawodnie korzystnej sytuacji — musi być pierwszą troską naszego rządu.

Chamstwo w „majestacie”.

Dziennik szwedzki „Dagens Nyheter” podał w jednym z ostatnich numerów szereg szczegółów z życia więźnia cesarskiego z Doorn, a zwłaszcza sposobu jego odnoszenia się do gości.

Cesarski i królewski kasztelan zamku w Doorn, pisze ów dziennik, ma wiele zajęć. Do bram pukają często znakomite i wysoko postawione osobistości, które zaprasza sam cesarz, aby od nich zasięgnąć interesujących go informacji. Zwykle rozpoczyna rozmowę pytaniem, wprowadzającym gościa w ambaras. Pyta n. p.: Co Pan myśli o pierwszym ministrze niemieckim i jego polityce zagranicznej? albo: „Jakie jest pańskie zdanie o inteligencji tego władcy?”, albo: „Jak długo — według pańskiego zdania — mniej więcej potrwać może jeszcze republika niemiecka?”

Sposób, w jaki odnosi się do swoich gości, bywa niekiedy wprost brutalnym. Zdarzyło się, że besztat swoich gości przy stole, bo przystłuchali się jego słowom, jedząc. Gdy mówił, a mówi prawie bez przerwy, nikt nie śmie jeść bez obawy narażenia się na szorstkie napomnienie ze strony tego despotycznego amfitriona.

Mówią, że, aby oszczędzić cierpienia głodu, pani Hermina Hohenzollern, obecna żona Wilhelma, podaje gościom osobno jedzenie przed lub po uczcie oficjalnej, biorąc sama udział w tych tajnych posiłkach. Zapewniają również wtajemniczeni, że wielu gości, znając dobrze te uczty cesarskie, tak podobne do uczt na scenach teatrów, przywożą ze sobą do Doorn wiktuały, ukryte w walizkach!

Żonę kronprinza przepędził raz Wilhelm z Doorn i zabronił się jej tam pokazywać, tylko dlatego, że użyła perfum, których on nie lubił. Pewnemu sławnemu generałowi kazał wyjść za drzwi dlatego, że chcąc posłuchać szybko wezwania cesarza, ukazał się przed nim z rękawiczkami niezapiętymi.

Warto również posłuchać, co pisze wymieniony dziennik o „przygodzie, jaka spotkała w Doorn sławnego marszałka Mackensena. Postanowiono, że powracający z Anglii generał, złoży wizytę holdowniczą swemu byłemu cesarzowi. Gość przybył do Doorn późnym wieczorem w godzinie, kiedy Wilhelm, jego żona i niektóre osoby z najbliższego otoczenia, w zamku zwykli siedzieć przy stole. Zaproszony feldmarszałek zaledwie miał czas nieco się ogarnąć i siedł w czarnym

„talt“ w spodniach w paski i czarnej krawacie. Ekscesarz, który do obładu i do kolacji wdziawa zawsze paradny uniform, zachmurzył się, zobaczywszy gościa w tym stroju i przez cały wieczór nie zwrócił się doń ze słówkiem, jakby ten człowiek, jego wierny druh w całej długiej wojnie, był najpodrzedniejszym oficjalistą zamku. Po skończonej kolacji kazał adiutantowi zapytać gościa, dla czego pozwolił sobie ukazać się w stroju mieszczkańskim, a nie w uniformie. Mackensen usprawiedliwił się tem, że wraca właśnie z Anglii, gdzie nie brał z sobą swolch ubrań wojskowych, sądzi jednak, że za zasług, jakie oddał ojczyźnie niemieckiej i dynastji Hohenzollernów, to niedobrowolne uchybienie będzie mu zyczliwie wybaczone. Ale Wilhelm kazał mu powtórzyć, że nie powinien być w Anglii, gdzie nie brał z sobą swolch ubrań wojskowych, sądzi jednak, że za zasług, jakie oddał ojczyźnie niemieckiej i dynastji Hohenzollernów, to niedobrowolne uchybienie będzie mu zyczliwie wybaczone. Ale Wilhelm kazał mu powtórzyć, że nie powinien być w Anglii, gdzie nie brał z sobą swolch ubrań wojskowych, sądzi jednak, że za zasług, jakie oddał ojczyźnie niemieckiej i dynastji Hohenzollernów, to niedobrowolne uchybienie będzie mu zyczliwie wybaczone.

Wówczas generał nie tracąc czasu, opuścił, nie pożegnawszy się z nikim, zamek, sam dźwigając swoje bagaże na stację. Przybywszy tam, połączył się telefonicznie z zamkiem ekscesarza i powiedział adiutantowi:

„Zechce pan oznajmić jego Cesarskiej Mości, że nie powrócę do Doorn pierwej, aż na uroczystość jego pogrzebu. Zechce go pan ponadto zapewnić, że nie zapomnę przywieźć ze sobą uniformu“.

Gorzej jeszcze niż Mackensenowi powiodło się w jakiś czas potem baronowi Oldenburg-Januschau, wierzniemu przyjacielowi byłego cesarza i najbogatszemu agrarjuszowi niemieckiemu. Wilhelm zaprosił go do Doorn, aby z nim pomówić o pewnych inowacjach w związku ze sprawą dzierżaw. Atoli do właściwego tematu nie doszło, bo ekscesarz zadał swemu gościowi niespodziewanie o wiele ważniejsze pytanie:

— Kiedy, zdaniem pańskim, nastąpi powołanie mnie na tron i trumfalny wjazd do Berlina?

Zaskoczony tem Oldenburg, zmieształ się i nie pomyślawszy o konsekwencjach, odpowiedział nieopatrznie, że jego zdaniem, dzień tak upragniony jeszcze nie zawiata.

Na te słowa podniósł się Wilhelm wściekły ze swego krzesła, przycisnął guzik dzwonka, kazał przywołać dwu lokajów i wskazując drzwi, krzyknął do gościa: „Wyprowadźcie go stąd natychmiast i bładaj mu, jeżeli się tu jeszcze raz pokaze“.

Bledny baron, jak wychłostany pies, opuścił zamek, zanim jednak przekroczył granice Holandji, zemścił się, przysyłając ekscesarzowi kaftan wzięty, wraz ze swoim biletem, na którym napisał: „To najodpowiedniejszy uniform dla wjeźnia z Doorn, sprawiedliwie osądzonego“.

Ostatnia jednak przygoda, jaka spotkała pewnego znakomitego uczonego teologa z Monachium, którego Wilhelm zawsze wysoko cenił, przewyższa brutalnością wszystko poprzednie. Wilhelm, wybadawszy jego zdanie co do różnych kwestji teologicznych, skierował rozmowę na temat polityki europejskiej. Uczony teolog był naturalnie zdania, że wypadki rozwijają się jak najpomyślniej dla Niemiec i wyraził wiarę w rychłą wielkość i pomyślność ojczyzny. Wówczas Wilhelm z rozjaśnioną twarzą zapytał, czy i gość jest zdania, że w roku 1927 imperjum Hohenzollernów zostanie odrestaurowane.

— Podobne żądanie byłoby istnem szaleństwem, lub chyba żartem — odpowiedział.

Atoli, że nie było żartem, poznał za późno gość z rozszerzonych oczu i zmarzonych brwi pana domu. Dzielny człowiek atoli nie miał ochoty rozwiewać złudzeń omamionego ekscesarza, prosto brzydził się kłamstwem.

— Bóg jeden raczy wiedzieć — dodał — co przyniesie rok 1927; ja za monarchją jest w Niemczech wielki, a ja jestem pierwszym z tych, którzy proszą niebiosa, aby ojczyzna nasza wróciła do dawnej świetności.

Ekscesarz podniósł się z krzesła i wyszedł też odpowiedź. Gość upokorzony, udał się do swojego pokoju. Po chwili zjawił się u niego sekretarz, aby mu do nieść, że z rozkazu cesarza ma natychmiast opuścić pałac.

Pora była spóźniona, padał deszcz, a w Doorn niema hoteli. Nieszczęśliwy gość, nie mając innego wyjścia (pociąg najbliższy odchodził dopiero rano), a nie chcąc zdrowia narażać na szwank, po-

prosił, aby mu pozwolono przenoćować, choćby w garażu i Wilhelm zgodził się na tę prośbę znakomitego gościa, zostawiając mu do wyboru garaż lub stajnię, z tem jednak, że nazajutrz skoro świt nadejdzie, ma się wynosić. — „Niech na przyszłość pamięta — mówił — że nie należy wątpić w dobre zamiary Opatrzności, czy raczej w jej niezłomne postanowienia“.

POLITYKA POLSKA.

Wyjazd p. ministra Zaleskiego

W środę, dnia 8 bm. Min. Spraw Zagranicznych Zaleski wyjechał na sesję Rady Ligi Narodów do Genewy. Sesja ta rozpoczyna się 13 bm. W drodze do Genewy Min. Zaleski zatrzyma się w Paryżu.

Dnia 15 bm. Min. Zaleski wyjedzie z Genewy do Paryża, gdzie weźmie udział w uroczystościach sprowadzenia zwłok Juliusza Słowackiego z Paryża do Krakowa.

Wyrazy współczucia rządu francuskiego.

Ambasador francuski p. Laroche zwrócił się do Ministra Spraw Zagranicznych Zaleskiego z pismem, w którym w imieniu rządu francuskiego wyraża współczucie z powodu katastrofy wybuchu w Krakowie.

O ujawnieniu warunków pożyczki amerykańskiej.

Z głosów prasy w całym kraju wynika, że opinia publiczna domaga się ujawnienia warunków pożyczki zagranicznej, gdyż ciężary tej pożyczki ponosić będzie całe społeczeństwo.

W rokowańach o pożyczkę nie zaszyły żadne zmiany.

Pogrzeb matki gen. Zagórskiego.

Warszawa. W wtorek odbył się pogrzeb śp. Anny Zagórskiej, matki więzionego w Wilnie generała, który otrzymał pozwolenie na uczestniczenie w pogrzebie.

Litwini wyzyskują koronację w Wilnie w celach przeciwpolskich.

Rządowa agencja litewska „Elta“ podaje do wiadomości, że koronacja cudownego obrazu Matki Boskiej ma być koronacją Matki Boskiej Królowej Polski. Jest to oczywiście krok skierowany przeciw Polsce, a mianowicie wprowadzenie w błąd czynników niekatolickich w Europie. Co się zaś tyczy tytułu Królowej Polski, to naród litewski wie o tem dobrze z historii, że tytuł ten pochodził jeszcze z wieku XVII, kiedy to król polski Jan Kazimierz po powrocie do Polski z dobrowolnego wygnania wraz z panami polskimi, złożył słynne ślubowanie we Lwowie, biorąc Bogarodzicę za patronkę swą i Polski, na co wyraził swą zgodę ówczesny papież Aleksander VII, pozwalając umieścić w Litanji Loretańskiej nazwę Matki Boskiej Królowej Polski i ustanawiając święto. Koronacja cudownego obrazu, w której wezmą również udział delegacje z Litwy, będzie dowodem szczególnej czci wszystkich katolików Rzeczypospolitej.

Uroczyste poświęcenie kościoła św. Katarzyny w Poznaniu.

W II święto Zwi. Sw. odbyło się uroczyste poświęcenie kościoła św. Katarzyny. Jak wiadomo kościół ten, jeden z starszych w Polsce (zał. w w. XVI) sprofanowany był przez Niemców, którzy w początkach w. XIX zamienili go na magazyn, a później na stajnię straży pożarnej. Śp. ks. Prymas Dalbor rzucił myśl odrestaurowania kościoła. Na wezwanie to nie pozostało głuche obywatelstwo wielkopolskie i datki pożyły szeroką strugą. Ze składek powstał fundusz, który pozwolił na odbudowanie kościoła.

Ceremonji poświęcenia dokonał J. E. ks. kardynał Prymas w asystencji licznie zgromadzonych przedstawicieli władz z p. woj. Białym i przez Ratajskim na czele, oraz niezliczonych tłumów wiernych. Uroczystość uświetniły występy chóru katedralnego pod b. tutą ks. Gieburówkiego.

Katedra śląska.

W niedzielę odbyło się poświęcenie placu pod budowę Katedry Śląskiej w Katowicach. Na miejscu budowy przemówił ks. prałat Kapiła, prosząc ks. Biskupa Lisieckiego o poświęcenie miejsca, na którym ma stanąć Katedra. Ks. Biskup Lisiecki w dłuższym przemówieniu podziękował wszystkim tym, którzy przyczynili się do podjęcia budowy Katedry,

poczem dokonał aktu wykopania pierwszej garści ziemi. Z kolei uczynili to samo p. Wojewoda Grażyński, p. Marszałek Sejmu Wolny i inni. Na zakończenie ks. prałat Bromboszcz odczytał protokół uroczystego rozpoczęcia budowy Katedry.

Katastrofa kolejowa na linii Kalety — Podzamcze 4 osoby zabite.

W nocy na 5 bm. pociąg towarowy zdążający po niedawno zbudowanej linii kolejowej na odcinku Kalety — Podzamcze między Wielunem a Herbami, uległ wykołaceniu z powodu podmulenia toru przez ostatnią nawalnicę. Skutek tego wykołacenja był fatalny, albowiem silny wstrząs wywołał nagłe zajęcie się wagonu z łatwopalnym materiałem.

W mgnieniu oka wagon stanął w płomieniach, przyczem zginąć miało 2 żołnierzy, jadących na „gapę“; pozatem śmierć poniosło również 2 kolejarzy, jest również kilku rannych.

Natychmiast na miejsce wypadku wyjechały z Katowic 2 pociągi ratunkowe, a z Poznania pociąg z komisją dyrekcyjną, która przeprowadza śledztwo w celu definitywnego ustalenia powodów wykołacenja.

Jak nas informują, użyto nasypu zawczasie, wskutek czego w czasie ostatniej burzy zsuwała się gлина z pod toru, co spowodowało katastrofę.

POLITYKA ZAGRANICZNA.

Szybkie objęcie władzy w Rumunji.

Bukareszt. Nowy Rząd objął władzę ze zdecydowaną szybkością, która pozwoliła uniknąć niepokoju, towarzyszących zwyczajnie każdemu przesileniu w całym kraju panuje całkowity spokój. Oświadczenia b. Prezesa R. M. Stirbea, proklamujące całkowitą wolność prasy, oraz zapewniające swobodę wyborów, zostały jednomyślnie przyjęte z wielkim zadowoleniem przez opinię publiczną. W skład obecnego Rządu wchodzi osobiści, nienależące do żadnej partji politycznej, oraz osobistość, będące przed stawicielami stronnictw: liberalnego, narodowego chłopskiego i partji chłopskiej.

Zadanie nowego rządu.

Bukareszt. Prezes R. M. pan Stirbey oświadczył dziennikarzom, że nowy Rząd, powołując do współpracy wszystkie stronnictwa, zmierza do odprężenia politycznego. Kończąc swoje oświadczenie p. Stirbey zaznaczył, iż nowy Rząd jest stanowczo zdecydowany wypełnić swój obowiązek w kierunku zapewnienia w każdej okoliczności spokoju, ładu i praworządności, jak również w kierunku obrony postanowień konstytucji, dotyczących tronu i dynastji panującej.

Rada Ligi w czerwcu.

Rada Ligi zbierze się 13 go b. m. w Genewie, tym razem pod przewodnictwem p. Chamberlaina; prace jej według przewidywań potrwać niespełna tydzień porządek dzienny obejmuje aż 34 punkty. Senat Gdański wniósł petycję w celu uzyskania pozwolenia na rozszerzenie na terenie Gdańska przemysłu awiacyjnego. Gdańsk złożył swe podanie, opierając się w znacznej mierze na ulgach przyznanych Rzeszy Niemieckiej, i prosząc dla siebie o nadanie ulg analogicznych. Sprawa ta zapewne nie będzie zadecydowana przed uzyskaniem opinji Doradczego Komitetu Wojskowego Ligi. Można więc przewidywać, że tym razem podanie Gdańska zostanie tylko odesłane do zbadania przez ten Komitet.

D. tymczasem niewiadomo, czy ostatni zatarg między Polską a Gdańskiem, wywołany pretensją Gdańska do kontrolowania wyładowywania materiałów wojskowych na Westerplatte, będzie rozważany przez Radę.

Będzie też przedłożony Komjsji wojkowej w sprawie wyładowania i przechowywania na terenie Gdańska materiałów wojennych, przeznaczonych nie dla Polski jako też załatwiona nominacja przewodniczącego Trybunału Rozjemczego dla spraw związanych z monopolem tytoniowym w Gdańsku.

Pozwolenie na zaciągnięcie pożyczki przez Wolne Miasto zapewne tym razem zostanie udzielone.

Niewątpliwie sprawa Kłajpedy, wnie siona przez Rząd Niemiecki, będzie jedną z głównych spraw przyszłej sesji, bo p. Stresemann oskarżył Rząd litewski o cały szereg faktów, świadczących o niewykonywaniu przez Litwę konwencji, szczególnie art. 17.

Ważny jest ogólnie zatarg rumuńsko-węgierski, który powstał na tle decyzji Przewodniczącego Mieszanego Trybunału rumuńsko-węgierskiego, spowodowany wycofaniem przez Rząd Rumuński sędzię Trybunału i odwołaniem w sprawie kompetencji Trybunału.

Delegat Polski będzie referował sprawy dotyczące się kodyfikacji Prawa Międzynarodowego.

Niemcy — Litwa.

Berlin. Stresemann wystosował depeszę do sekretariatu Ligi Narodów, sprzeciwiającą się kategorycznie uwzględnieniu życzeń Litwy, która pragnęła przesunąć na dalszy termin debatę nad skargą Niemiec w sprawie wykonania konwencji kłajpedzkiej.

Bandytyzm na niemieckim Górnym Śląsku.

W niedzielę wieczorem zamaskowani bandyci wtargnęli do gmachu górnośląskiej koksowni w Zabrze i usiłowali zrabować 60.000 marek niemieckich, przeznaczonych na wypłatę zarobków robotniczych. Stróż Hanke, który spłoszył bandytów, został zabity dwoma wystrzałami. Bandyci nie dokonawszy rabunku, zbiegli w niewiadomym kierunku.

„Vorwärts“ o Polsce.

Berlin. „Vorwärts“ pisze, że Polska ma wszelką możliwość domagania się kontroli nad spełnieniem postanowień rozbrojenowych przez Niemcy. Kwestja weryfikacji staau fortec niemieckich jest, zdaniem dziennika, zupełnie podrzędna. Skoro Niemcy zgodzili się na rozbrojenie nie powinni obecnie sprzeciwiać się kontroli w kwestji podrzędnej. Gdyby alianci zrezygnowali z tej kontroli, byłoby to pięknym gestem, tego jednak nie uczyniono, a Berlin powinien zdawać sobie sprawę, że należy dopuścić do kontroli bez wszelkiego hałasu, albo starać się jej uniknąć. Tymczasem rząd zachowywał w tej sprawie bierność i kładł główną uwagę na interpretację zawartej umowy. Rząd niemiecki utrzymywał, że kontrola jest niedopuszczalna, ponieważ umowa nie wyłącza dopuszczenia nowej inspekcji wojskowej. Obecnie wysuwa się niebezpieczeństwo kontroli przez Ligę Narodów. Briand z takim wnioskiem nie wystąpił. Nie wiadomo jednak, czy zdoła on powstrzymać od tego Polskę, tembardziej, iż Anglja będzie raczej Polskę zachęcać.

W Chinach.

London. Według ostatnich wiadomości nadchodzących z Pekinu i Szanghaju, próby nawładania kontaktu pomiędzy walczącymi armjami w celu doprowadzenia do zawieszenia broni dały po myślnie wyniki. Rokowania pomiędzy Czang-Kai-Szekiem, Czang-Tso Linem i generałem Yenem prawdopodobnie w niedalekiej przyszłości doprowadzą do porozumienia. Dowodem pomyślnego przebiegu rokowań jest cisza i zastój, jaki zapanował w działaniach wojennych.

Głosy naszych czytelników.

Warunki, w jakich pracuje młody rolnik na Pomorzu.

Po długoletniej służbie dla ojczyzny naszej, po ranach i odznaczeniach, nastąpił czas, w którym każdy dla siebie pracuje. Otrzymał z nas niejedną, którzyśny Ojczyzny bronili, osadę. Dostałem i ja około 50 morgów w cenie 1000 zł. za hektar. Któż z nas mógł to odrazu zapłacić? Uzyskanie takiego gospodarstwa kosztowało dużo starań i zabiegów. Teraz po roku i trzech miesiącach ni stąd ni z owąd otrzymuje wezwanie zapłacenia 5.365 zł. w przeciągu 3 tygodni i to z 50 morgowej gospodarki. Któż to może wykonać? Dla zagospodarowanych rolników zakłada się różne Banki Rolnicze, pracuje się w Sejmie nad udogodnieniem spłaty hipotek. Lecz od nas osadników, byłych obrońców Ojczyzny, wymagają zapłaty tych 5.365,25 zł. w przeciągu 3 tygodni, bo jak nie, to nastąpi bezwzględnie usunięcie z osady.

Byłem w tej sprawie w biurze związku Osadników, lecz tam oświadczył mi urzędnik: Na co chce pan pożyczkę zaciągać, śnieg tak pada — było to w końcu maja — i tak z gospodarki rolnej nie będzie.

Zapukałem do Państwowego Banku Rolnego w Grudziądzu, załatwiłem wszelkie formalności, miałem poparcie dobrych i pewnych tyrantów woja i Zarządu kółka rolniczego, i oczekiwałem wiadomości,

z tu po 3 tygodniach otrzymuję pismo, że pożyczki nie mogą mi udzielić, z powodu, że nie mam przewłaszczenia. Z drugiej strony znów przewłaszczenie otrzyma się wtenczas, gdy się wszystko zapłaci i tak obraca się wszystko w kółko. Węc teraz mam być bezwzględnie usunięty, i za co? Czy może jestem optantem, albo obywatelem jakiegoś wrogiego Państwa? — Państwowy Bank Rol. nie ma do nas zaufania, nie dla tego, że nie mogę po rocznej gospodarce wszystkie zapłacić, lecz dla tego, że nie mam przewłaszczenia; więc jakże prywatny kapitał ma mieć w takim razie zaufanie? Na co stara się absolwent polskiej szkoły rolniczej zastosować w rolnictwie to, czego się praktycznie i teoretycznie uczył? — Ze zdumieniem nieraz spogląda sąsiad, jak się nowszym systemem uprawia rolę, a teraz przed żniwami, gdy się ma sprzątać owoce swej pracy, to to bezwzględnie usunie. A ileż trzeba ofiarować na inwestycję? —

Mam gorącą prośbę do przedstawicieli naszego społeczeństwa i do tych, którym sprawa rolnicza leży na sercu, żeby się tą sprawą zajęli. Rozumię to, jak ciężko się pracuje w takim Urzędzie, jakim jest Komisariat Likwidacji maj. niemieckiej; lecz gdy coś przechodzi siły osadników, to czy trzeba ich zaraz niszczyć? Jeżeli osadnik nie może otrzymać kredytu, dlatego że nie ma przewłaszczenia, to czy by nie mogła Kom. Likw. obciążyć długiem hipotecznym z kapitału Państw. Banku rol. daną osadę może na 2 lub 3 lata, albo na kilka równych rat rocznych?

Sądzę, że przy dobrej woli, urzędników w danych instytucjach nie zabraknie kapitałów, a osadnikom będzie można dać przewłaszczenie. Osadnik.

Z WOJEWÓDZTWA.
CHOJNICE, dnia 9. czerwca 1927 r.

— **Sprawozdania** z uroczystości bractwa strzeleckiego nie podajemy, gdyż nie otrzymaliśmy ani zaproszenia ani nawet zawiadomienia.

Z kina. Z powodów od dyrekcji niezależnych wypadła dziś i jutro wyświetlenie „Kochanka Gwardzisty”. W sobotę i niedzielę superszlagier „Okręt śmierci”.

Czersk (Trędowata w Czersku). W ubiegły wtorek wystawił w mieście naszym teatr miejski z Grudziądza na sali p. Brzezińskiego „Trędowatę”. Teatr miał powodzenie, bo sala była po brzegi wypełniona, a dobra gra aktorów wywoływała wśród publiczności bujne oklaski.

— (Odnawienie kina). Miejsce kino „Kryształ”, które dotychczas pozostawiało dużo do życzenia, obecnie po przejściu w inne ręce zostało całkowicie przebudowane. Wewnętrzny wygląd kina przedstawia się teraz efektownie i nadaje kina wygląd miejski. (P)

Gostyczyn. Przegląd bydła rogatego i trzody chlewnej połączony z premjowaniem odbędzie się po raz pierwszy w naszej miejscowości w czwartek 23 czerwca o godzinie 10-tej przed południem. Przegląd ma charakter propagandowy, wystawcą zatem może być każdy rolnik, zamieszkały w Gostyczynie i okolicy. Na przegladzie będą przyznawane nagrody honorowe i pieniężne.

Szkarlatyna, która w tym roku już po raz drugi pojawiła się w naszej wiosce, wygasła. Do słumienia tej choroby przyczynił się niezmiernie lekarz p. Dr. Preis z Tucholi.

Wielka Klonia. (Nowy urzędnik stanu cywilnego.) Pan Aleksander Kryspin — kierownik szkoły powszechnej — został zamianowany urzędnikiem stanu cywilnego na tutaj obwód. O.

Toruń. (Złote gody małżeńskie.) Janowi i Joannie Byczyńskim w Wolentala pow. starogardzki, Franciszkowi i Marji Castrau z Sumina pow. lubawski, **Marcinowi i jego żonie Maszkowi z Borowego Młyna pow. chojnicki, oraz Janowi i Rozalji Lubińskim z Czerska w pow. chojnickim, przesiadł p. Prezydent Rzplitej z okazji ich złotych godów małżeńskich gratulacje**

oraz upominek, w kwocie 50 złotych. Podobną gratulację oraz upominek otrzymali małżonkowie Jakób i Marjanna Buńkowie z Michałowa pod Brodnicą, obchodzący w tych dniach uroczystość diamentowych godów małżeńskich.

Toruń. (Hańba sprzedawcykom!) Niejak Jan Bielawski oszukańczy manipulacją przefrymarczył Niemcowi Goersowi majątek Kowrózek, pow. toruński, własność rodzinny Rygliskich.

Ponieważ pp. Rygliscy oświadczyli z góry, że Niemcowi majątku wykupionego zresztą swego czasu z rąk niemieckich, nie sprzedadzą, podsunął tenże Bielawskiego i w ten sposób dostał w swe ręce majątność.

Pp. Rygliscy padli przeto ofiarą zrytualnego oszusta, który w ten sposób podły nadużył zaufania osób poważnych.

Istnieje jednak nadzieja, że Urząd Złomski nie udzieli Niemcowi — który nawet nie jest rolnikiem — przewłaszczenia i Kowrózek będzie jeszcze uratowany.

Wstyd i hańba sprzedawcykom, którzy za podłe srebrenki judaszowskie zdradzają swolch i wydają ich na łup naszych wrogów.

Gdynia. (Udogodnienia dla letników). Z dniem 4 b. m. „Zegluga Polska” uruchomiła pierwszy statek pasażerski luksusowy, wykonany w ostatnich dniach w stoczni Gdańskiej, na linii Gdańsk—Sopoty—Gdynia—Hel, z którego korzystać mogą również i pasażerowie kolei państwowych, którzy wykupiwszy bilet z którejkolwiek ze stacji polskich do Helu lub Gdyni, w Gdańsku przesiadają się na statek — i bez jakiegokolwiek opłaty dodatkowej odbyć dalszą podróż do swego miejsca kąpielowego.

Gdynia. (Komunikacja przybrzeżna) Państwowe przedsiębiorstwo „Zegluga Polska” w Gdyni przygotowuje się do uruchomienia w sezonie bieżącym osobowej komunikacji przybrzeżnej pomiędzy Gdańskiem, Sopotami, Gdynią a Helem, oraz o ile otrzyma trzeci statek — także między Gdynią, Helem a Jastarnią, co jednak zależeć będzie także i od postępu robót w porcie Jastarnia.

Chełmża. (Bohaterstwo 10 letniego chłopca) W czasie zabawy dzieci nad brzegiem jeziora w okolicy Chełmży, wpadł półtoraroczny chłopiec do wody. Na rozpacziwy krzyk czteroletniej dziewczynki i tonącego, nadbiegł 10 letni Gutowski, który bez namysłu skoczył do wody, wyciągając idącego już na dno chłopca.

Z DALSZEJ POLSKI.

Nakło. (Nie wiecie ani dnia, ani godziny...) Kowal Włodarczyk z Samostrzela wykonywał d. 28 maja reparację pompy motorowej na majątku ziemskim p. Dzwonkowskiego w Kornówku. Gdy ku schyłkowi dnia zaczęto szukać W. bezskutecznie zajrzano przypadkiem do studni i tu, przedstawił się oczom grozą przejmujący serce widok. Oto zobaczono wiszącą nad otchłanią — martwe zwłoki kowala z roztrąskaną głową. Wszelki ratunek okazał się zbyteczny. Zwłoki wydobyto, a o wypadku doniesiono władzom. Według prawdopodobnych przypuszczeń, w czasie zajęcia wewnątrz studni, poruszył się motor i przez uderzenie w głowę wystąpiła część pompy zadał nieszczęśliwemu śmierć na miejscu.

Bydgoszcz. Zamknięcie kin. Z powodu pobierania zbyt wygórowanych podatków miejskich od biletów wejściowych zostały z dniem 1 czerwca zamknięte wszystkie kina w Bydgoszczy.

Poznań. (Już ofiary lekkomyślnej kapteli). Rozpoczął się sezon kąpielowy, który niestety dał się już boleśnie we znaki. Dzień w dzień notują wypadki utonięcia w Warcie. Pewnego dnia zanotowano aż trzy nieszczęśliwe wypadki, które wzięły niestety smutny obrót. — A więc! Baczność przed przedwczesnym kąpaniem się!

Poznań. (Nieprawdopodobne uzędzenie). Zarząd tut. więzienia zapowiedział zaprowadzenie radja dla przebywających w śledztwie osób. Nie jest wszakże wykluczone, iż w niedługim czasie zaprowadzi się tę nowość we wszystkich celach więziennych.

Najnowsze wiadomości.

(Informacje własne.)

Chamberlain poleci przez Monachjum do Wiednia.

Berlin, (Radio.) Lotnik amerykański Chamberlain zaproszony jest do Wiednia. Uda się on tam, odwiedzwszy poprzednio Monachjum.

Po trzech dniach nastąpi powrót do Berlina, dokąd w czwartek przyjadą żony obu lotników.

Zatarg albańsko-jugosłowiański.

Belgrad, (Radio.) Posel albański w Belgradzie jeszcze nie wyjechał, z czego wnioskuje się, że rząd jugosłowiański kładzie nacisk na to, aby zatarg zażegnąć.

Zabójstwo Wojkova woświetleniu rosyjskiem.

Moskwa, (Radio.) Zabójstwo Wojkova wywołało w Rosji ogólne wzburzenie. W Charkowie i innych miastach Unji sowieckiej odbyły się przeciwdemonstracje, które wyzyskiwano celem podburzania tłumów przeciw Anglii. Zabójstwo Wojkova, tak twierdził mówcy, ma ścisły związek z wyrzuceniem bolszewików z Anglii. Polska, podlegana przez Anglików, po nosi odpowiedzialność za mord. (Biedna Polska — Red)

Nowogród. (Napad białoruskich bandytów na dwór). Z Nowogródka donoszą o zuchwałym napadzie bandyckim, dokonanym w ubiegłej nocy w majątku Hucutów przez trzech uzbrojonych osobników w mundurach policjantów.

Wpadłszy do mieszkania właściciela majątku Homell, bandyci związali go, żonę oraz dzieci, poczem rozpoczęli pładrowanie. W jednej z szuflad biurka po długich poszukiwaniach znaleźli 400 dolarów, z którymi uciekli. Powiązaną rodzinę uwolnili za alarmowani krzykami chłopci, P. Homela dał znać natychmiast policji, która zarządziła pościg za opryskami i wszystkich w krótkim czasie ujęła. Okazało się, że bandytami byli członkowie białoruskiej organizacji „Hurtka” ze wsi Mizabycze. Na czele bandytów stał prezes miejscowych „Hurtków. Zrabowanych pieniędzy nie znaleźiono, zdążyli bowiem zakopać je w lesie.

Katowice. (Zdziesiątkowany transport bydła.) Nadszedł z Poznania do Katowic pociąg towarowy, wiozący tysiąc sztuk bydła, sprowadzonych przez katowickich hurtowników mięsa. Już w Tarnowskich Górach stwierdzono, że z powodu gorąca padło 100 świń. W Katowicach musiano dobić jeszcze 62 sztuki. Szkoda wynosi przeszło 150 tys. zł. Hurtownicy katowicy przypominają sobie, iż ostatni tego rodzaju wypadek zdarzył się przed kilkunastu laty w czasie transportowania nierogacizny z Berlina do Katowic.

Rozkład jazdy kolejowej dla Laskowic

ważny od 15 maja 1927 r.

Odjazd z Laskowic

do Tczewa: 4,05, 4,38, 6,20, 8,08, 12,01, 14,56, 17,49, 21,08,
do Grudziądza: 0,35, 0,45, 2,28, 6,45, 8,12, 12,10, 15,57, 18,25, 21,15,
do Bydgoszczy: 0,42, 6,35, 7,50, 11,49, 14,29, 18,20, 20,36, 21,05,
do Czerska: 4,3, 12,15, 18,50,
do Chojnic: 4,50, 8,20, 12,06, 18,17.

Przyjazd do Laskowic:

z Tczewa: 0,84, 0,14, 2,10, 6,28, 11,14, 14,24, 18,12, 21,01,
z Grudziądza: 0,25, 3,47, 4,15, 6,03, 7,47, 11,32, 14,17, 17,41, 20,27,
z Bydgoszczy: 0,48, 4,25, 8,04, 11,57, 14,51, 15,51, 17,39, 21,03,
z Czerska: 5,52, 11,13, 20,29,
z Chojnic: 0,29, 6,10, 11,36, 17,43.

Uwaga: Cyfry tłuste oznaczają pociągi pośpieszne

(Wyciąć i zachować)

Abonujcie Dziennik Pomorski

Groźny stan królewicza hiszpańskiego.

Paryż, (Radio.) „Journal” donosi; Według wiadomości z Madrytu budzi księcia stan zdrowia Asturji poważne obawy. Książę nie może chodzić i odbywa podróz z Casa del Capo do Madrytu samochodem, siedząc na materacu.

Telegram Litwinowa do Zaleskiego.

Moskwa, (Radio.) Zastępca Czczerina Litwinów wystosował do polskiego ministra spraw zagraniczy Zaleskiego telegram z podziękowaniem za kondolencję rządu polskiego z powodu obydnego mordu na Wojkowie.

Zamach na urzędników sowieckich.

Moskwa, (Radio.) We wtorek, d. 7 czerwca dokonano między stacjami Zdanowicze a Mińskiem zamachu na szefa czerezwyczałki bolszewickiej Opańskiego który transportował pewnego oficera polskiego do Mińska. Opański i kierowca dreżyny zostali zabici. 2 towarzyszy Opańskiego jest ciężko rannych. Władze sowieckie przypuszczają, że chodzi o zamach kontrrewolucjonistów. Oficer polski zbiegł.

GIEŁDA PIENIĘŻNA.

Dolary Stanów Zjedn. (1 dolar)	8,93 zł.
Franki francuskie (100)	35,02 zł.
Franki szwajcarskie (100)	172,02 zł.
Fanty angielskie (1 funt)	43,45 zł.
Korony czeskie (100 koron)	26,50 zł.
Liry włoskie (100 lirów)	49,56 zł.
Pożyczka dolarowa	54,25 zł.
szt. austr.	125,80 zł.
Gdańsk (w guldenach.)	—

D. lar	5,14
Złoty (100 złotych)	57,68
Przekazy na Warszawę (..)	57,63
100 marek rentowych	222,15
1 funt	25,06
100 franków szwaj.	—
100 fr. franc.	—
5 proc. pożyczka dolar.	54,25
6proc. 19 ^{10/20}	—

Giełda Płodów Rolnych w Poznaniu.

Warunek: handel hurt. fr. st. załad. ładunki wagon. dostawa zaraz za 100 kg w złotych.

Zyto	50,75—51,75
Pszonica	53,25—56,25
Jęczmień zw.	43,00—45,00
Jęczmień brow.	—
Owies	42,75—43,75
Mąka 2. 65 ^{0/0} wł. work.	—74,25
Mąka 2. 70 ^{0/0} wł. work.	—73,00
Mąka p. 65 ^{0/0} wł. work.	81,75—84,75
Ospa żytnia	31,50—
Ospa pszena	35,00—36,00
Ziemiak jadalne	—
Ziemiak fabryczne	—
Groch polny	—
Groch jad. Victorja	—
Seradela	—
Peluszka	31,00—33,00
Rzepak	—
Stano luzne	—
Stano prasowane	—
Łubin niebieski	22,5—24,00
Łubin żółty	23,50—25,00
Wyka lat	32,00—34,00

Uspokojenie spokojne.

Targowica Miejska w Poznaniu.

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania cen z dnia 8. 6. 1927 r. Płacono za 100 kg. żywej wagi. Ceny loco targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi.

I. Bydło.

A. Woly.
b) pełnomięsiste, wytuczone woly od lat 4 do 7 166—168
c) młode mięsiste, nie wytuczone i starsze wytuczone 150—156
d) młerne odżywione młode i dobrze odżywione starsze 130—186
B. Stadniki
b) pełnomięsiste, młode 150—156

Na sezon wiosenny poleca ostatnie nowości

Damskie (Pończochy—Majteczki Rękawiczki—Toalety) **Ludwik Rasch** Koszule męskie—Krawaty—Skarpetki Kamizelki—Szelki—Laski—Parasole Makko—bielizna.

Dziecinne skarpetki, pończochy — Więżone ubranka i sukienki.

- c) miernie odżywnione młodsze i dobrze odżywnione starsze 130—136
- C. Jalówki i krowy:**
- b) pełnomięsiste, wytuczone krowy najwyższej wartości rzeźnej do lat 7 166—170
- c) starsze wytuczone krowy i mniej dobre młodsze krowy i jalówki 150—158
- d) miernie odżywnione krowy i jalówki 136—144
- e) lichy odżywnione krowy i jalówki 100—110
- II. Cielęta:**
- b) najprzedniejsze cielęta tuczne 142—150
- c) średnio tuczne cielęta najprzedniejsze ssaki 132—136
- d) mniej tuczne cielęta i dobre ssaki 122—126
- e) liche ssaki 110—120
- III. Owce:**
- b) starsze skopy tuczne, liche jagnięta i dobrze odżywnione młode owce 124—140
- IV. Świnie:**
- b) pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi —222
- c) pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi 214—216
- d) pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi 210—
- e) mięsiste świnie ponad 80 200—202
- f) maciory i późne kastraty Przebieg targu ożywiony. 170—210

RUCH w TOWARZYSTWACH.

Związek robotników i rzemieślników Z. Z. P. Filja Chojnice, obchodzi w dniu 12 bm. poświęcenie standardu. Ze względu, iż w roku b jest 25 lecie założenia Z. Z. P., uroczystość ta będzie tem wcześniejsza

Program będzie bardzo obfity; poda się go do wiadomości publicznie przez plakaty.

W piątek, d. 10 bm. o godzinie 8 wieczorem w auli szkoły powszechnej zebranie Ligi Katolickiej, parafii chojnickiej. Wykład na temat „Wrażenia z uroczystej akademii misyjnej w Watykanie” wygłosi ks. proboszcz. O liczny udział członków Ligi Kat jako też wszystkich miejscowych towarzystw katolickich oraz gości serdecznie prosi

Zarząd.

Bacność Młodzież Męska. W piątek, dnia 10. br. o godz. 7.40 zbiórka w szkole powszechnej. Druhnie, którzy chcą jechać na zjazd do Tczewa oraz na jednolodowy kurs, winny w piątek stawić się jak najliczniej „Gotów”

Zarząd.

Koło Polek. Zebrania miesięcznego Koła Polek nie będzie w ten piątek 10 b. m., bo przyjazd do Chojnic p. Zofii Rzepeckiej dla jej choroby odłożony.

Zarząd.

Tow. śpiewu „Lutnia“. Zebranie zarządu i komisji technicznej zjazdu oraz delegatów wszystkich lokalnych towarzystw odbędzie się dziś w czwartek o godz. 8 wiecz. w lokalu p. Kalety, na które zaprasza.

Zarząd.

Tow. Czeladzi Rzeźniczek. W sobotę o godz 8 wiecz. odbędzie nadzwyczajne miesięczne zebranie. Przybycie wszystkich członków konieczne.

Zarząd.

Czersk.

Z Sokola. W przyszłą niedzielę urządza miejscowy „Sokół” wycieczkę do lasu miejskiego, gdzie odbędą się zawody lekkoatletyczne o nagrody. W wycieczce weźmie udział także Tow. Powstańców i Wojaków.

Zebranie Inwalidów Wojennych. W niedzielę dnia 12 czerwca br. odbędzie się w lokalu Metropol o godz 1 po południu zebranie Inwalidów Wojennych Wdów i Sierot. Z powodu bardzo ważnych spraw przybycie wszystkich członków konieczne.

Zarząd.

Wielka Kładowa.

Tow. Powst. i Wojaków. Miesięczne zebranie odbędzie się w niedzielę dnia 12 czerwca o godz 6 po południu u druha Narlocha, na które się zaprasza członków jako i chętnych do wstąpienia. Ważne sprawy będą omawiane, przybycie wszystkich konieczne. Wolność.

Zarząd.

RUCH WYDAWNICZY.

„Nr. 23”. „Bluszezu” obfituje jak zwykle w rzetelny materiał publicystyczny i literacki. Na czoło wysuwają się artykuły Herminji Naglerowej „Czy nauka

pójdzie w las” przedstawiający sprawę kobiecą w świetle ostatnich wyborów, oraz Szyrkówny „Kłątwa milczenia”, przynoszący garść głęboko czujnych refleksyj nasunętych zawodami głuchoniemych i ociemniałych.

Dział literacki zabiera stronicę wierszy młodego utalentowanego poety A. Maliszewskiego, „Motyw księżycy” J. Stycz-Naglerowej, powieść Coarada „Plantator z Malaty” oraz studjum twórczości Kruśewskiej. Dużo miejsca udziela się jak zwykle wychowaniu fizycznemu, artykułom praktyczno-gospodarczym, bogatej rewlji młód, korespondencjom, poradom i t. d. Na specjalną uwagę zasługuje starannie prowadzony dział sprawozdań zarówno teatralnych i koncertowych, jak wydawniczych.

W słusznym przewidywaniu ocieplenia pogody Nr. 11 dwutygodnika „Kobiety w świetle i w domu” przynosi obszernie gruntowne sprawozdania z najświeższych letnich nowości. Bogaty materiał ilustracyjny i szczerogłowe fachowe wskazówki pozwalają w większości wypadków na samodzielne wykonanie wykwiutnych w swojej prostocie modeli sukien, płaszczy i kapeluszy.

Artykuły „Niedocenione pokarmy”, „Rybołówstwo jako sport”, „Kostjumy historyczne”, „Zbliża i zdaleka oraz zajmująca powieść DanneMarie „Tajemnica Czarnego Stawu” — składają się na całość barwną i zajmującą.

Cukiernia i kawiarnia Radke

W czwartek, dnia 9 czerwca b. r. począwszy od godz. 8. wiecz.

KONCERT w OGRODZIE
specjalnie wzmocn. kapeli.

Od godziny 9-tej

DANCING

Wstęp wolny. Wstęp wolny!

B. Radke.
właśc. cukielni.

Wyborne ciastka i napoje.

Przedsiębiorstwo samochodowe

Richard Gehrke

Chojnice centrala samochodów, telefon 108.

poleca swój samochód do łask. użytku po umiarkowanych cenach.

Postój samochodu:
Rynek vis à vis Pencke, albo ul. Człuchowska 9.

Nadeszło:

wapno w kawałkach I a.

Prima: 125.— 150.— 200.— (Ceny konkurencyj)

Destilowana:
smoła, lepnik, smoła drewniana.

Wysoka: Cement, portlandzki gips, strzyna, kredy, splesie dachowe, chamotowki, mąka chamotowa, karbolineum, oleje, benzyna, farby, wszelkie gwoździe i okucia budowlane po najkorzystniejszych cenach poleca

Paweł Felski, Brusy.

Polecam na piątek świeżo wędzone Węgorze, flundry i śledzie Śledzie opiekane marynowane i Moskaliki Sery deserowe pasty sardelowe i Pomeranńce

Fr. A. Ciepliński, ul. Człuchowska 7.

PODATKI

wymagają terminowej zapłaty

By czuwać nad ich terminowem uiszczeniem, otwieramy w naszej Kasie konta podatkowe iz wkładów złożonych na takowe uiszczamy w terminie wszelkie podatki i opłaty pobierane przez tutejszy Magistrat. Wkłady te oprocentujemy po 8 od sta rocznie. Przez założenie konta po łatkowego oszczędza się pracy i pieniędzy.

Miejska Kasa Oszczędności

Chojnice — Ratusz.

Kasa posiada uznanie popularnej pewności. 621

Trumny

Jak i wybicia do trumien wykonanie pierwszorzędne, mam stale na składzie po umiarkowanych cenach.

Fr. Kiedrowski
magazyn mebli i trumien

ul. Człuchowska 6. ul. Człuchowska 6.

Świeżo paloną kawę, **Webera Karla** „badzkądomiesz-kę kawową” I luźną kawę jęczmienną poleca **Albert Ludwig**

D my z ogrodem

na ulicy Strzeleckiej nr. 34 do 38 zaraz korzystnie na sprzedaż.

Gil, ulica Strzelecka nr. 38.

Kupię **kamienicę** dochodowo-handlową przy znacznej wpłacie. Zgłosz. przyjmuje **F. Janowski, Dworcowa 20.**

Gospodarstwo dla kupca z znaczną gotówką poszukuje **F. Janowski Chojnice, Dworcowa 20**

Smole, pape dachową cement, trzcinę, gwoździe poleca **Albert Ludwig.**

Pokój umebl. z kuchnią do wynajęcia. Łask. zgłosz. uprasza się do eksp. Dzień. Pom.

Potrzebna uczciwa **służąca** na wyjazd do Poznania. Zgłoszenia na ulicy Strzeleckiej 22. I p.

Przetarg przymusowy w piątek, dnia 10 czerwca o godzinie 9.30 przed poł. w Nowym Dworze sprzedam najwięcej dającym za gotówkę:

- 1 żrebaka
  - 2 ulepszcót
  - 1 siewnik
  - 1 kosiarkę
- Zbiórka licytantów przed sołectwem. 1230
- Mazuś**
komornik sądowy Chojnice.

Przetarg przymusowy w piątek, dnia 10 czerwca o godzinie 11.30 przy ulicy Gróbelnej nr. 1. sprzedam najwięcej dając. za gotówkę

1 wóz wyjazdowy

Szeleziński
komornik przy Sądzie pow. Chojnice.

Przetarg przymusowy w piątek, dnia 10 czerwca o godzin. 11.30 u spedytora Nowackiego na podwórzu sprzedam najwięcej dając. za gotówkę:

- 2 palta męskie
- 13 płaszczy damskich
- 7 sukien damskich
- 2 nocne stoliki, żółte
- 2 nocne stoliki, ciemne
- 1 szafę do rzeczy

Szeleziński
komornik przy Sądzie pow. Chojnice.

Poszukuję od 1. 7. starszą dzielną **dziewczynę** umiejącą gotować.

Szala, Ramy 8.